

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Poesi och tolkning av dikt

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska läsa och analysera skönlitteratur, både klassisk och modern, från olika genrer och epoker. De ska reflektera över och tolka texter med hjälp av litterära begrepp och analysera hur språkliga och stilistiska drag skapar betydelse.

Eleverna ska utveckla sin förmåga att uttrycka sina tankar och känslor i olika texttyper. De ska också reflektera över litteraturens funktion och betydelse i samhället.

Betygskriterium (E)

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också grundläggande kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.

Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.

[Lgr22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Tomas Tranströmer och hans poesi (10 min)

- Ge en kort bakgrund om Tomas Tranströmer, hans liv och betydelse för svensk litteratur.
- Introducera dikten "C-dur" och förklara varför den är relevant att studera.
- Diskutera Tranströmers användning av symboler och hur de kan tolkas.
- Presentera de centrala teman som finns i "C-dur", som exempelvis tid, natur och känslomässiga landskap.

2. Genomgång av diktens struktur och språkbruk (10 min)

- Gå igenom diktens uppbyggnad och form.
- Diskutera Tranströmers användning av metaforer och andra stilistiska drag.
- Analysera hur dikten använder musikaliska referenser och deras effekt på läsningen.
- Förklara skillnaden mellan ett direkt och ett indirekt uttryckssätt i

poesi.

3. Tolkning av diktens tema och budskap (15 min)

- Diskutera elevernas första intryck av dikten och vad de tror att den handlar om.
- Tolkning av poesi är subjektiv – skapa utrymme för olika tolkningar.
- Analysera specifika verser i dikten och diskutera hur de kopplar till dikten övergripande budskap.
- Koppla dikten till personliga upplevelser eller känslor för att göra den mer levande för eleverna.

4. Avslutande diskussion och sammanfattning (15 min)

- Sammanfatta de viktigaste punkterna från lektionen.
- Be eleverna att formulera sina egna tankar om Tranströmer och dikten "C-dur".
- Diskutera poesi som konstform och vad som gör poesi unik jämfört med andra litterära genrer.
- Svara på eventuella frågor från eleverna om både diktens innehåll och Tranströmers stil.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Poesi och stilistik.** Poesi är en litterär form där språket används för att skapa bilder och väcka känslor. Eleverna ska kunna identifiera och tolka stilistiska drag som metaforer, liknelser, symbolik och rytm.
- **Tomas Tranströmer som poet.** Tranströmer är en av Sveriges mest kända poeter. Hans verk kännetecknas av en djup och mångfacetterad bildspråk, ofta med naturen som motiv. Eleverna ska få en förståelse för hans bidrag till modern poesi.
- **Musikaliska referenser i poesi.** I Tranströmers dikter finns ofta referenser till musik och rytm. Eleverna ska kunna reflektera över hur musik kan användas som metafor och hur det påverkar läsarens upplevelse.
- **Tolkning av symbolik.** Dikten "C-dur" innehåller många symboler som eleverna ska kunna analysera och tolka. Symbolik är ett viktigt verktyg för att förstå dikters djupare betydelse.
- **Koppling mellan poesi och känslomässig upplevelse.** Eleverna ska kunna diskutera och reflektera över hur poesi kan väcka personliga känslor och hur det gör att varje läsare kan ha olika tolkningar.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Poesi	En litterär form där ord används för att skapa bilder och väcka känslor.	Härstammar från latinets "poesis", som betyder "skapande" eller "att göra".
Symbolik	Användning av symboler för att representera något annat än vad det bokstavligen betyder.	Från grekiska "symbolon", som betyder "tecken" eller "märke".
Metafor	En jämförelse där ett ord eller uttryck används för att beskriva något annat utan att använda "som".	Från grekiska "metaphora", som betyder "överföring" eller "att bära över".
Rytm	Det mönster av betoningar och pauser som skapar en musikalisk struktur i språket.	Från grekiska "rhythmos", som betyder "flöde" eller "rörelse".

Diskussionsfrågor

- Hur påverkar musikreferenser i en dikt hur vi uppfattar dess innehåll och budskap?
- Vad tycker ni om att dikten "C-dur" är så koncentrerad och symbolisk? Kan det vara svårt att förstå?
- På vilket sätt kan poesi hjälpa oss att förstå och uttrycka våra känslor på ett djupare plan?

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppgift att skapa en egen dikt med musikaliska referenser och symbolik. De ska använda sig av de stilistiska tekniker de lärt sig, som metaforer och rytm. När grupperna är klara ska de läsa upp sina dikter inför klassen och förklara hur de använt musik och symbolik. Detta syftar till att ge eleverna en praktisk förståelse för de litterära teknikerna och hur de kan uttrycka sina egna tankar och känslor genom poesi.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlar "C-dur" om?	"C-dur" handlar om att fånga en känsla av stillhet, tid och natur genom musikaliska och symboliska bilder.

Fråga	Svar
Vilken stilistisk teknik används i dikten?	Tranströmer använder bland annat metaforer och symbolik för att förmedla djupare meningar och känslor.
Vad innebär rytm i poesi?	Rytm innebär det mönster av betoningar och pauser som skapar musikalitet i texten.
Vad betyder metafor i en dikt?	En metafor är en jämförelse utan "som", där ett ord används för att beskriva något annat.
Vad menas med symbolik i poesi?	Symbolik innebär att ett objekt eller en handling representerar något annat, ofta en djupare idé eller känsla.
Hur påverkar musiken din uppfattning av dikten?	Musikreferenser kan ge dikten en rytmisk kvalitet som förstärker känslor och budskap.
Vad är den centrala tematiken i "C-dur"?	Temat i "C-dur" kretsar kring tid, stillhet, natur och känslor av att vara fångad i ett specifikt ögonblick.
Hur kan poesi ge oss en bättre förståelse för våra känslor?	Poesi kan uttrycka känslor på ett sätt som gör dem lättare att förstå och identifiera med. Den kan också ge oss ord för komplexa upplevelser.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats där de tolkar en dikt av Tomas Tranströmer, med fokus på användningen av symbolik och musikaliska referenser. I uppsatsen ska de också reflektera över hur dikten förmedlar ett känslomässigt budskap. Hemuppgiften ska vara mellan 300-500 ord och lämnas in till nästa lektion.

Citat

"Det finns inget som går i kras så lätt som en dikt." – Tomas Tranströmer, 1966.

Detta citat belyser hur sårbart och känsligt poesin kan vara, där varje ord och varje bild spelar en avgörande roll för hur läsaren uppfattar och tolkar verket. Citatet knyter an till Tranströmers egna dikter, där ofta varje ord bär en tung symbolisk betydelse.

Tags: [Lektion](#)